

A kapitalista gazdasági rendben a tudós éppen olyan kizsákmányolt, mint a munkás

Öt szegedi tudós nyilatkozata tudományos életünk felszabadulásáról

„A tudományos kutatást és a művészi alkotást fel kell szabadítani a tökéletlen, valószínűleg alól és a nép szolgálatába kell állítani. Csak így lehet biztosítani a kutatás és alkotás szabadságát.
...meg kell szervezni a tudományos munka tervszerűségét.
(A Magyar Dolgozók Pártja programnyilatkozatából.)

Az egész magyar dolgozó népet bizakodó érdeklődéssel töltötte el az MDP programnyilatkozata. Nemcsak a gyárak zajos munkatereiben, de a világító látszólag elzárt laboratóriumok, dolgozószobák mélyén élő tudósok életében is nagy változást jelent ez a program.

Szegedi tudományos életünk legkiválóbbjai közül kerestünk fel néhányat. Az MDP pártprogramjáról, a magyar tudományos élet felszabadulásáról beszélgettünk velük. Ezúttal a természettudományok és orvostudományok körében kutatók közül szólaltunk meg öt tudóst.

Dr. Kalmár László

egyetemi tanárt, a kiváló matematika-tudóst kerestük fel először.

— Mi tudósok azt várjuk elsősorban a Magyar Dolgozók Pártjának programjától, amelyet nagy rokonszenvvel üdvözlök — hogy megszüntesse a tudós kizsákmányolását. A kapitalista nagyüzemek egyrészt a munkás verejtékéből, másrészt a tudomány eredményeiből keletkeztek, de a kapitalista gazdasági rendben a munkás és tudós egyaránt kizsákmányolt volt, mert sem a munkásnak, sem a tudósnek nem fizették meg munkája értékét. Nem is fizethették meg, mert gazdasági rendszerünk alapja a meg nem fizetett munka értéke, vagyis az értéktöbblet volt. Az új társadalomban gyökeresen megváltozik a helyzet. Remélem, a munkásság, parasztság életszínvonalának emelése mellett a tudósok anyagi gondjait is sikerül megszüntetni és ezzel zavartalanul végezhetik munkájukat az összessel javára.

— Örömmel látom, hogy ez ma már nemcsak vágyálom, hanem az MDP programja a közeljövőben megvalósítandó feladatok sorába állítja a tudományos kutatásnak a tökéletes felszabadítását.

Dr. Straub F. Brunó

orvos-vegyészprofesszort, a Kossuth-díjas fiatal tudóst laboratóriumában találjuk. Munkatársainak ad utmutatásokat, miközben ezeket mondja:

— Az egyetem tudományos munkájának tanító és kutató részében egyaránt vissza kell tükröződnie azoknak a változásoknak, amelyek az ország életében a közelmúltban végbementek. Az egyetem tanárainak fokozottabban kell bekapcsolódnia a tanulóörök, szakkörök munkájába és kíváncsiak lennének, ha a régi egyetem tradícióhoz visszanyúlva a kollégiumokkal is szorosabb kapcsolatotba kerülne a tanárok.

— A tudomány gyakorlati vonatkozásaiban intenzíven meg kell mutatkoznia annak a tervszerűségnek, amelyet az MDP programja igen helyesen követel. Az egyetem tudományos életének be kell kapcsolódnia az öt környező és fenntartó gyakorlati életébe. Elsősorban az Alföld mezőgazdasági, állattenyésztési és terményértékesítési problémáinak megoldásában segíthet a szegedi tudós a népen. Így a talajjavítás, talajkutatás, anyagfeldolgozás, állati betegségek leküzdése terén is. Kíváncsiak vagyunk, hogy a helyi ipar technikai problémáinak megoldásában a kutató intézetek segítséget

nyújtsanak, felismerve azt a tényt, hogy az ipar és egyetem ma már egyaránt a népé, nem pedig a különböző tőkés és feudális érdekeltségeké.

Dr. Jancsó Miklós

a gyógyszerlan Kossuth-díjas professzora.

— A régi világban sokszor véletlenül mulott egy-egy gyógyszer felfedezése. A kínin hatását így fedezték fel, ugyanakkor a szívba ellen használható digitaliszt is. Nem bízhatunk azonban mindent a véletlenre. Igen sok népbetegségünk van ma is, amely ellen nincs komoly gyógyszer. Ezek felfedezéséhez feltétlen tervszerűsége van szükség.

— A kutatásnak a múltban sokszor igen nagy hátrányára voltak a kapitalista nagyüzemek, — füzte még hozzá Jancsó professzor. A külföldi gyáraknál különösen gyakran megtörtént, hogy elcsalogatták a legjobb kémikusokat, ezeket lenyomták az egyetemi intézetek nivóját és megakasztották a kutatást. Hiszem, hogy ez ma nem fordulhat elő és elsősorban a népbetegségek gyógyítására tervszerű, komoly munka folyhat, hiszen a közérdek szolgálatát tartjuk első feladatunknak.

Dr. Ivanovits György

a kórtan professzora értékes kutatómunkáját ugyancsak Kossuth-díjjal tüntette ki a magyar közvélemény.

— Helyeslem a Magyar Dolgozók Pártjának programját — mondja. Természetesnek tartom, hogy a tudományos munkák éppen olyan tervszerűen folyjanak, mint bármely más munkálatok ebben az országban. Az elmúlt háborús évek sajnos nem engedték meg, hogy mindazokat a terveket, amelyeket magunk elé tűztünk, meg is valósítsuk. Most azonban annál fokozottabban fordulunk azok felé a kutatási ágak felé, amelyekkel a széles néprétegnek egészségi helyzetén segíthetünk. Jelenleg kísérleteket kezdünk a tuberkulózissal kapcsolatban, amelyek főként azt a célt szolgálják, hogy sikeresebben küzdhesünk a gümös fertőzések megelőzésére. Kutatásunk másik iránya az úgynevezett vírusfertőzésekre vonatkozik. Az utóbbi időben nagyszámúban, járványszerűen fellépő agyhártyagyulladások is való-

színűen ilyen vírusos eredetűek. Most folytatjuk a háborus időkben abbahagyott lepfene immunitás-kutatásokat is.

Dr. Bruckner Győző

a szerves kémia professzorának intézete a legszebben működő szegedi tudományos intézetek közé tartozik.

— Tökéletesen egyetértek abban az MDP programjával, hogy a tudomány létének és haladásának legfontosabb feltétele a tudományos kutatás szabadságának biztosítása. Ez nem zárja ki a tudományos kutatómunka egyéni irányzatát, amely jellegű tervszerűsítését, amely célkitűzésében nemzeti gazdasági problémáknak a nép egyetemes jólétét hathatósan fokozó megoldását keresi. Ehhez a kérdéshez a legnagyobb szakértelemmel kell nyulni, mert a tudomány önmagáért való művelése — éppen a természettudományok terén — igen sokszor olyan eredményekhez vezetett, amelyek gyakorlati kutatásaikkal szinte felbecsülhetetlen mértékben fokozták az emberi jólétet. Ugyanígy a gyakorlat is sokszor vezetett fel olyan tudományos problémákat, amelyek megoldása végeredményben a tiszta tudomány új távlatát nyitotta meg. A kölcsönhatás tehát nyilvánvaló és csak az igaz szakértelemmel végzett felszabadult szervezés kérdése, hogy a kölcsönhatás nyújtotta lehetőségeket a nép számára minél gyümölcsözőbbé tegyük.

Öt szegedi tudós

nyilatkozata megnyugtatót jelent számunkra. Biztosítékát látjuk annak, hogy ma már tudományos életünk is egyre inkább a nép szolgálatába áll és az MDP programjának megvalósulásával fokozatosan bővítheti azt a hivatást, amely a népi demokratikus Magyarországon vár rá.

Kiskereskedő Hírek

Az előadásorozat keretében pénteken délután 6 órakor dr. Ikrényi Bertalan tart előadást „Hogyan kalkuláljunk” címmel. A záslóavató ünnepség végleges időpontja vasárnap d. e. 10 órakor lesz az ipartestület márványtermében. A záslóavató ünnepségen az ünnepi beszédet Kommenov Pál országgyűlési képviselő, a KISOSZ országos elnöke mondja. Az ünnepséget követően fél 1 órakor társasbéd lesz Kalmár István vendéglőjének nyári helyiségében (Vörösmarty-u. 5). Az ebédjegy ára 7 forint. Jegyet előjegyezteni lehet az érdeklődőknél a városi tanácsnál. Pénteken délután negyed 5 órakor a rövid- és divatúru szakosztály ülést tart.

Színház HUNGÁRIA terraszán
után a **VACSORA** Zene: **Virány—Rác duo.**
TANC! Rossz idő esetén a belső terem üzemből

Ötvenezer népi táncos legjobbjai mutatkoznak be a szegedi táncbemutálón

A szépség ünnepe lesz a szegedi csoportok is, a Kalmár István üdvözlője a kulturális felmondattak megfelelően. Dr. Drégely József rendőrezredes minden előkészületet megtett arra, hogy ez a nagy bemutató valóban mindenki számára élmény legyen. A látványosságokat nagyszabású tűzijáték egészíti ki. Jegyeket a Délmagyarország kiadóhivatalában, az Idegentorlaton rajtuk kívül színes műsorral szerepelnek a legjobb

Krumplimalactól repülőgépig...

Mit láthatunk a szegedi ifjuság első nagy kiállításán

Szeged fiataljainak közös, szép munkáját mutatja az a kiállítás, amely a Magyar Ifjuság Népi Szövetsége rendezésében nyílt meg a MINSZ Vörösmarty-utcai székházában. A bejáratnál a népi kollégisták színes falijúsgjai tűnnek szemünkbe. Az üzemek SZIT ifjusága napi munkája legszebb darabjait sorakoztatta fel. Gyönyörködünk a gyufagyári SZIT, az államosított Winter-kefegvár, a konzervgyár, ujszegedi kender, szegedi kenderfonó ifjúságainak, a vasutas, a bőripari SZIT-nek pompás mintadarabjaiban, valamint az iparostanonciskola SZIT csoportjának gépmodelleiben, az iskolai munkaverseny darabjaiban.

A hároméves tervvel ilyen kegyeret minden dolgozó asztalára! — hirdeti az EPOSZ-ba tömörült parasztfiatalok (táblája egy hófehér, szízlös cipőn. A rőszkel, sándorfalvi, algyői, fekete-széli parasztfiak állították ki mellette termésük javát. Huszka Sándor sándorfalvi parasztfiú tehetséges rajzai

külön felkeltik a figyelmet. Az iskolák ifjusága, uttorcsapatok a legkülönfélébb apróságokat hozták. A kereskedelmi leányiskola, a Szent Erzsébet általános, a rókusai Szent Imre, a Margit-utcai általános iskolák diákjai, diáklányai a krumplimalactól kezdve, változatos játékszereken keresztül hasznos házi eszközökig, repülőgép modellig mindenféle csinos tárgyat készítettek. A Margit-utcai általános iskolások 1848-as népi himnuszokkal szerepelnek. A tanítóképző intézet kiállításánál pedig Hennert János komoly tehetséget ígérő szobrai örvendeztetik a látogatókat.

A Szegedi Egyetemi Ifjusági Szövetség falitáblái, brigádmunkájáról készült felvételei egészítik ki az érdekes kiállítást, másutt pedig fehérfejtő lányfejek mosolyognak ránk: az ujszegedi Állami Védőnőképző Intézet életéről készült felvételekről. Mindehhez a MADISZ emlékszálói, nyeményszerlegei adnak izlőses keretet.

Róth hajlitott fabutorgyár

Vasasszentpéter-utca 3. (volt Bugyi gépgyár)

Színház • Művészet

1800 ülőhelyes nyári szabadtéri színpadot épít a város a Stefánlán

A város állandó jellegű nyári szabadtéri színpadot épít a Stefánlán a várkioszk előtti részen. A szabadtéri színpadnak az a célja, hogy ott néphangversenyeket, esetleg színi és ismeretterjesztő és mozielőadásokat tartsanak. A mérnökség a terveket elkészítette, 1800 ülőhelyes nézőteret akarnak emelni, amit virágdíszekkel, élőfövény parkirózással csinosítanak. Az országos centenárius bizottság kiállításba helyezte, hogy a tervet pénzzel támogatja. A Szegedi Ipari Vásár megnyitására, július végére készül el a nyári szabadtéri színpad.

000

(*) Vizsgaelőadás a színházban. Az Állami Zenekonzervatóriumban Abonyi Tivadar főrendező tanár énekfőtanácsok beszéd és dráma gyakorlatos növendékeinek vizsgálja június 14-én, hét-

főn este 8 órakor lesz a színházban. Közreműködnek Luigi Renzi olasz mester és Litty György tanár növendékei. Az énekkorrepetíció tanára Szatmári Géza. A vizsgaelőadás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ezen az előadáson fiatal tehetségek fognak bemutatkozni. Jegy igen mérsékelt árban a színház pénztáránál és a Konzervatóriumban váltható.

(*) A Bánk-bán új szereplőkkel. A Bánk-bán keddi esti előadásán tulnyomólag új szereplők léptek fel. Bajnok Ferenc beteg énekelte Ottó. Ferenc Anikó alakította Gertrudot. Lázár Márta Melindát. Laczó István hatalmas tenorja sem volt mentes minden zökkenőtől, de a második felvonásban olyan csodálatos magas c-vel fejezte be nagy áriáját, amilyent még nem igen hallottunk szegedi színpadon. A közönség tomboló tetszésnyilvánítására nagy áriát meg is ismételt.

Osszvezetőségi-, összüzembizottsági- és bizalmi együttes ülés

A Szakszervezet Székházban június 11-én, pénteken délután 3 órakor. Megjelenés kötelező. Meghívótól mindenki hozza magával, mert a jelenlét ellenőrzése a meghívók összszedésével történtik.